

2022

संच क्र.

A

प्रश्नपुस्तिका - II
सामान्य क्षमता चाचणी व
पदाच्या कर्तव्यासाठी आवश्यक ज्ञान

B18

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.
208549

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 200

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तर-क्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्न-क्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताढून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समा-न गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तिक्क्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा / कमी करण्यात येतील.”

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षेकाक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकाराना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षांच्या कारावासाच्या आणि / किंवा रुपये एक हजार रुपयाच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसेच करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृद्धापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृद्धापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा.

प्रत्येक वेळात उच्चाल उच्चालात विवाहात विवाहात विवाहात विवाहात विवाहात

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

1. आठ व्यक्तीच्या कुटुंबात तीन विवाहित जोडी आहेत. सीमा ही श्रीची आजी आणि केतनची सासू आहे. संजयचा भाऊ असलेल्या अजयची नेहा ही मुलगी आहे. आर्या हे संजयचे एकूलते एक अपत्य आहे आणि ती श्रीची आई आहे. गीता ही अजयची पत्नी आहे तर आर्याची आई _____ आहे.

(1) गीता (2) सीमा (3) नेहा (4) निलम

A family of eight persons has three married couples. Seema is the grandmother of Shree and is the mother-in-law of Ketan. Neha is the daughter of Ajay, who is the brother of Sanjay. Arya is the only child of Sanjay and is mother of Shree. Geeta is the wife of Ajay. Then Arya's mother is

(1) Geeta (2) Seema (3) Neha (4) Nilam

2. बाहेरच्यांनी विचारलेल्या कोणत्याही प्रश्नाला पिपा बेटावरील रहिवासी नेहमीच दोन वाक्यांत प्रतिसाद देतात. त्यातले एक नेहमी सत्य तर दुसरे खोटे असते, जेव्हा मिनीने विचारले, “तुमच्या बेटावरील बहुसंख्य लोक कोणत्या नाचाचा आस्वाद घेतात” ? तीन बेटवासीयांनी दिलेले प्रतिसाद पुढीलप्रमाणे आहेत.

- अ. बहुसंख्य लोक कथकचा आस्वाद घेतात. क्रिकेट पाहणे व खेळणे आम्हाला आवडते.
 ब. बहुसंख्य लोक कुचिपुडीचा आस्वाद घेतात. क्रिकेट पाहणे व खेळणे आम्हाला आवडत नाही.
 क. बहुसंख्य लोक भरतनाट्यमचा आस्वाद घेतात. क्रिकेट पाहणे व खेळणे आम्हाला आवडते.
 पिपावरील बहुसंख्य लोक आस्वाद घेत असलेला नाचाचा प्रकार निवडा.

(1) भरतनाट्यम (2) कथक
 (3) कुचिपुडी (4) निश्चित करता येणार नाही

Inhabitants of island Pipa always answer any question asked by outsider with two sentences : one is always true and other is false. When Mini asked. “Which dance is appreciated by majority of people of your island ?” Three islander replies were as follows.

- A. Kathak is appreciated by the majority. We enjoy watching and playing cricket.
 B. Kuchipudi is appreciated by the majority. We don't like watching and playing cricket.
 C. Bharatanatyam is appreciated by the majority. We enjoy watching and playing cricket.
- Select the dance that is appreciated by majority of people of Pipa.

(1) Bharatanatyam (2) Kathak
 (3) Kuchipudi (4) Cannot be determined

3. अंड्याच्या कवचाचे आवरण _____ (अ) _____ असते. यामुळे अंडे उकडायला मीठाच्या पाण्याचा उपयोग केला तर ते चवीला खारट लागते. याच कारणाने शीतकपाटात साठवताना अंडी न झाकलेल्या तीव्र गंधाच्या अन्नासोबत ठेवली तर तो अंड्यांत _____ (ब) _____ व त्याची चव बिघडते.

- (1) लवचीक व सडवतो
- (2) सच्छिद्र व पाझरतो
- (3) न पाझरणारे व संसर्ग करतो
- (4) सच्छिद्र व सडवतो

The membrane lining of an eggshell is _____ (a) _____, and this is the reason using salt water to boil an egg can make the egg taste salty. For the same reason, it is important not to store eggs in the refrigerator with uncovered, strong-smelling food items since the scents can _____ (b) _____ the egg, causing it to taste bad.

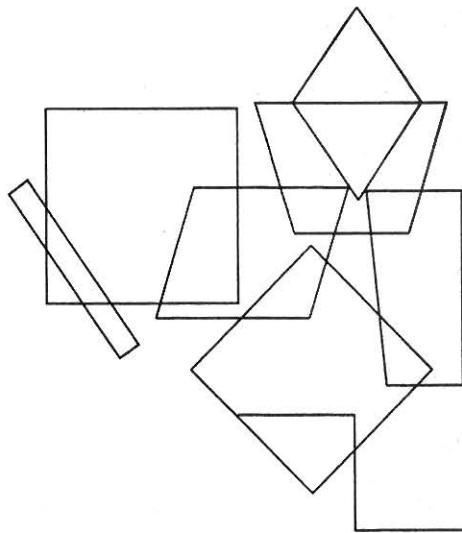
- (1) Flexible and addle
- (2) Porous and percolate
- (3) Impermeable and infect
- (4) Porous and addle

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

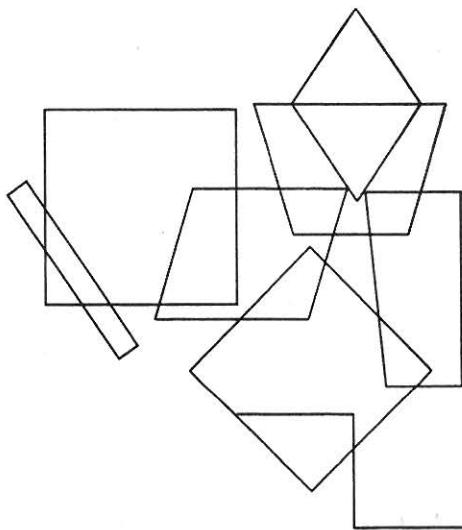
4. सोबतच्या आकृतीतील चौकोनांची संख्या दर्शवणारा पर्याय निवडा.

- (1) 15
(3) 17

- (2) 16
(4) 18

Select option that indicates number of quadrangle in the accompanying image.

- (1) 15
(3) 17

- (2) 16
(4) 18

5. दिलेली माहिती वापरून संकेत प्रणाली शोधा आणि दिलेल्या पर्यायांतून rain या शब्दासाठी संकेत निवडा.
- 'ROSE MONKEY BASKET JUG' चा संकेत '9 # E, 31% Y, 26 \$ T, 10 @ G' आहे.
 - 'JOB RIGID BALL MUG' चा संकेत '5 @ B, 16 \$ L, 9 # D, 10 % G' आहे.
 - 'MANGO BULB RABBIES JACKERS' चा संकेत '6 \$ B, 26 # S, 20 % O, 25 @ S' आहे.
 - 'RABBIT JAMES BUG MACAQUE' चा संकेत '26 # T, 12 % E, 24 @ S, 10 \$ G' आहे.
- (1) 8 % N (2) 8 * N (3) 18 # N (4) 16 \$ N

Study the code system using information given and select the code for word rain from given options.

- 'ROSE MONKEY BASKET JUG' is written as '9 # E, 31 % Y, 26 \$ T, 10 @ G'
 - 'JOB RIGID BALL MUG' is written as '5 @ B, 16 \$ L, 9 # D, 10 % G'
 - 'MANGO BULB RABBIES JACKERS' is written as '6 \$ B, 26 # S, 20 % O, 25 @ S'
 - 'RABBIT JAMES BUG MACAQUE' is written as '26 # T, 12 % E, 24 @ S, 10 \$ G'
- (1) 8 % N (2) 8 * N (3) 18 # N (4) 16 \$ N

-
6. खालील श्रेणीतील गाळलेली संख्या शोधा.

56, 93, 124, - - -, 176, 195, 212

- (1) 147 (2) 153 (3) 161 (4) 168

Find the missing number in the following series.

56, 93, 124, - - -, 176, 195, 212

- (1) 147 (2) 153 (3) 161 (4) 168

-
7. जर '+' ऐवजी '−', '−' ऐवजी '×', '×' ऐवजी '÷', '÷' ऐवजी '+' तर $56 \times 7 \div 13 - 11 + 15 - 8 \div 2 - 7$ चे मूल्य किती येईल ?

- (1) 30 (2) 60 (3) 45 (4) 95

If '+' stands for '−', '−' stands for '×', '×' stands for '÷' and '÷' stands for '+'. Then what is value of $56 \times 7 \div 13 - 11 + 15 - 8 \div 2 - 7$?

- (1) 30 (2) 60 (3) 45 (4) 95

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

8. अलीकडे सर्वसाधारणपणे दीर्घ काळ काम आणि दयनीय पगार ही परिस्थिती स्वीकारली जात आहे परंतु त्याचा घरगुती जीवनावर गंभीर परिणाम होत आहे. हे काही चांगले चित्र नाही: तणावांची उच्च पातळी आणि चिंता या बाबी आर्थिक व्यवस्थेत सामान्य असतात कारण यांत त्यांनी स्वतःच्या वेळेवरचे नियंत्रण गमावल्याने ते लोक आजारी पडतात, लग्ने मोडतात आणि मुलांना त्रास सोसावा लागतो. तरी देखील या परिस्थितीत राजकारणी आपल्याला टाळ्या वाजवायला निमंत्रित करतात. ‘प्रयत्नांची पराकाष्ठा करणारे’ आणि ‘कष्टकरी लोक’, तरीही शांत रहाणारे (गारठलेले), काळजी घेणारे माता पिता म्हणून ते आपली स्तुती करतात. जितका जास्त वेळ आपण कष्ट करतो तेवढ्या अधिक प्रमाणात प्रशंसनीय आहोत असे मानले जाते. म्हणजेच राजकीय घोषणा स्पष्टपणे परिणामकारक आहेत परंतु त्यातून माजलेले कष्टांचे देव्हारे आपल्याला पीडा देत आहेत.

पुढील पर्यायांतून वरील युक्तिवादाचे आधारभूत गृहीतक निवडा.

- (1) राजकीय घोषणा लोकांच्या दैनंदिन वर्तनावर लक्षणीय परिणाम करतात
- (2) कार्य आठवड्याची पुनर्मांडणी करणे अर्थव्यवस्थेसाठी लाभदायी ठरेल
- (3) कंपन्या स्वतःच्या कामगारांना कमी कार्यकालावधी किंवा चांगला पगार देऊ शकतात
- (4) कामाच्या ठिकाणी कमी ताण अनुभवणारे लोक चांगले पालक असतात

Long hours and poor pay have become commonly accepted, but they are taking a heavy toll on life at home. It is not a pretty picture: an economy where high levels of stress and anxiety are normal, where people get ill because they have lost control of their time and where marriages are damaged and children suffer. Yet it is a situation that politicians invite us to applaud. They praise ‘strivers’ and ‘hard-working people’, not chilled-out, caring mums and dads. The longer and harder we work, the more admirable we are supposed to be. So the political slogans have clearly been effective, but the resulting glorification of work has made us miserable.

Select one of the following that is underlying assumption of the above argument.

- (1) Political slogans significantly affect people's everyday behaviour
- (2) Restructuring the working week would be beneficial for the economy
- (3) Companies could afford shorter hours or better pay for their employees
- (4) People who experience less stress at work are better parents

9. 30 दिवसांच्या एका महिन्यात पाच शनिवार येतात तर त्या महिन्याचा पहिला दिवस कोणता असेल ?

- (1) रविवार (2) सोमवार (3) बुधवार (4) शुक्रवार

There are five Saturdays in the month of 30 days. What will be the first day of that month ?

- (1) Sunday (2) Monday (3) Wednesday (4) Friday

10. एका शहरात 65% लोक दूरदर्शनवर बातम्या पाहतात. 40% लोक वर्तमानपत्र वाचतात आणि 25% लोक वृत्तपत्र वाचतात आणि दूरदर्शनवर बातम्या देखील पाहतात. किती टक्के लोक दूरदर्शनवर बातम्या पाहत नाहीत किंवा वर्तमानपत्र वाचत नाहीत ?

- (1) 5% (2) 10% (3) 15% (4) 20%

In a town, 65% people watch the news on television, 40% read newspaper and 25% read a newspaper and watch the news on television also. What percentage of people neither watch the news on television nor read a newspaper ?

- (1) 5% (2) 10% (3) 15% (4) 20%

11. मोठे धातूहत्यारे विकणारे दुकान मला हव्या त्या रंगाची विक्री “2 डब्यांच्या किमतीत 3 डबे” अशी करत आहे. या दुकानाच्या निष्ठाकार्डमुळे आठवड्याच्या शेवटी मला आणखी 10% सूट मिळू शकते.

जर मी या आठवड्या अखेरीस रंगाचे तीन डबे खरेदी केले तर मला पूर्ण किमतीवर एकूण मिळणारी सूट निवडा.

- (1) 40% (2) 43% (3) 55% (4) 60%

The hardware superstore is selling the paint I want at “3 tins for the price of 2”. This weekend I can get a further 10% off with my loyalty card.

Select the overall reduction from the full price if I buy three tins of paint this weekend.

- (1) 40% (2) 43% (3) 55% (4) 60%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

12. दोन रिकाम्या जागा (अ) व (ब) असलेला पुढील उतारा अभ्यासा आणि त्या अनुक्रमे भरण्यासाठी पर्यायातून समुचित शब्दजोडी निवडा.

संपूर्ण सूर्यग्रहण, दुर्मिळ खगोलीय घटनांपैकी एक, तेव्हाच घडते (दिसते) जेव्हा चंद्र पृथ्वीभोवतालच्या भ्रमण कक्षेतून, पृथ्वीवरील विशिष्ट स्थानावरून सूर्याचे दर्शन पूर्णपणे _____ (अ) _____. खगोलीय दृष्ट्या चंद्र तुलनेने लहान असल्याने, आणि चंद्राच्या सावलीच्या मध्यभागी आलेल्या गडद छायेने सूर्य झाकला जाऊन पृथ्वीवरून त्याचा फक्त अरुंद मार्गापुरता मागोवा घेता येतो अशी, विशेषत: शेकड्याने हजारो प्रेक्षकांना आकर्षित करणारी संपूर्ण ग्रहण ही _____ (ब) _____ घटना आहे.

(1) झाकोळतो व दुर्मिळ	(2) विभाजन व योगायोगाने
(3) झाकोळतो व महत्त्वपूर्ण	(4) सारांशीकरण व महत्त्वपूर्ण

Study the following passage with two blanks a) and b) and select the appropriate pair of words respectively from options to fill these.

One of the rarest of celestial events, the total solar eclipse only happens when the Moon, in its orbit around the Earth, fully _____ (a) _____ the view of the sun from a particular location on Earth. Because the Moon is relatively small, in celestial terms, and its umbra, the central part of the Moon's shadow caused by its blocking the sun, only traces a narrow path on the Earth, a total eclipse is such a _____ (b) _____ occurrence that it typically draws hundreds of thousands of onlookers.

(1) Occludes and atypical	(2) Secularizes and desultory
(3) Occludes and momentous	(4) Epitomizes and momentous

13. एकूण 60 विद्यार्थ्यांच्या वर्गात साक्षीचे वरून 6 वे स्थान आहे. श्रुती ही साक्षीच्या 12 स्थान खाली आहे. तर श्रुती खालपासून कितव्या स्थानावर आहे ?

(1) 42	(2) 18	(3) 43	(4) 19

In a class of 60 students, Sakshi's rank is sixth from the top. Shruti is twelfth place below Sakshi. What is Shruti's rank from bottom ?

(1) 42	(2) 18	(3) 43	(4) 19

14. अमित मोटार सायकल वरून पूर्वेकडे 10 km व तेवढेच अंतर दक्षिणेकडे गेला. त्यानंतर तो पूर्वेकडे वळून आणखी 5 km गेला. त्यानंतर तो केवळ डाव्या बाजूस दोन वेळा वळून प्रत्येकी 15 km अंतर गेला तर तो मूळस्थानापासून किती अंतर दूर गेला ?

- (1) 10 किमी (2) 7.5 किमी (3) 5 किमी (4) 15 किमी

Amit rides a bike 10 km east and then same distance towards south. Now he turns east for another 5 km. Then he turns only left at two points to travel 15 km each. How far is he from the starting point ?

- (1) 10 km (2) 7.5 km (3) 5 km (4) 15 km

15. खालील प्रश्नांत चिन्हांचा पुढीलप्रमाणे वापर केलेला आहे :

$P @ Q$ म्हणजे $P > Q$, $P \phi Q$ म्हणजे $P \geq Q$, $P = Q$ म्हणजे $P = Q$, $P \alpha Q$ म्हणजे $P < Q$, $P * Q$ म्हणजे $P \leq Q$. खाली विधाने आणि अनुमाने दिली आहेत, जर तिन्ही विधाने सत्य आहे असे मानले तर दिलेल्या अनुमान I व II पैकी कोणते अनुमान निश्चितपणे सत्य आहे ते सांगा.

विधाने : $T = S$, $U @ V$, $V \alpha S$

अनुमाने : I. $V \alpha T$, II. $T = V$

(1) फक्त अनुमान I सत्य	(2) फक्त अनुमान II सत्य
(3) अनुमान I व II दोन्ही सत्य	(4) अनुमान एकतर I किंवा II सत्य

In following question symbols are used as follows :

$P @ Q$ means $P > Q$, $P \phi Q$ means $P \geq Q$, $P = Q$ means $P = Q$, $P \alpha Q$ means $P < Q$, $P * Q$ means $P \leq Q$. Below statements and conclusions are given. Assuming these three statements to be true state which of the following conclusions I and II given below is definitely true.

Statements : $T = S$, $U @ V$, $V \alpha S$

Conclusions : I. $V \alpha T$, II. $T = V$

(1) Only conclusion I true	(2) Only conclusion II true
(3) Conclusion I and II both true	(4) Either I or II true

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

16. महाराष्ट्रातील चंद्रपूर जिल्ह्यातील 'लोहर डोंगरी खाण' _____ साठी प्रसिद्ध आहे.

(1) लोह खनिज उत्पादन	(2) मँगेनीज उत्पादन
(3) बॉक्साईट उत्पादन	(4) दगडी कोळसा उत्पादन

'Lohar Dongari mine' in the Chandrapur district of Maharashtra is famous for

(1) Iron ore production	(2) Manganese production
(3) Bauxite production	(4) Coal production

17. जनगणना 2011 प्रमाणे खालील नमूद महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचा त्यांच्या लोकसंख्या घनते संदर्भात चढता क्रम लावा

- अ. वर्धा
- ब. गढचिरोली
- क. वाशिम
- ड. चंद्रपूर
- इ. सिंधुदुर्ग

- (1) इ, ब, ड, क, अ (2) इ, ड, ब, अ, क (3) ब, इ, ड, अ, क (4) इ, ड, अ, क, ब

As per census 2011, arrange the following districts of Maharashtra in ascending order regarding population density.

- a. Wardha
- b. Gadhchiroli
- c. Washim
- d. Chandrapur
- e. Sindhudurg

- (1) e, b, d, c, a (2) e, d, b, a, c (3) b, e, d, a, c (4) e, d, a, c, b

18. महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्या व त्यांच्या उपनद्या यांच्या योग्य जोड्या लावा.

नदी	उपनदी
A.	I.
तापी	कर्हान
बैनगंगा	कारंजा
मांजरा	बोरी
सिंधफणा	बिंदुसरा
अ ब क ड	I II III IV
(1) II III IV I	
(2) III I IV II	
(3) IV III II I	
(4) III I II IV	

Match the correct pairs of rivers and its tributaries in Maharashtra.

River	Tributary
A.	I.
Tapi	Karhan
Vainganga	Karanja
Manjara	Bori
Sindhfana	Bindusara
A B C D	I II III IV
(1) II III IV I	
(2) III I IV II	
(3) IV III II I	
(4) III I II IV	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

19. महाराष्ट्रातील वनांचे प्रकार व त्या प्रदेशातील वार्षिक पर्जन्यमान यांच्या योग्य जोड्या लावा.

वनांचे प्रकार	वार्षिक पर्जन्यमान			
अ	ब	क	ड	
अ. उष्णकटीबंधीय सदाहरीत वने	I. 200 ते 250 से.मी.			
ब. उष्णकटीबंधीय निमसदाहरीत वने	II. 350 ते 400 से.मी.			
क. उष्णकटीबंधीय आर्द्र पानझडी वने	III. 250 ते 300 से.मी.			
ड. उप उष्णकटीबंधीय सदाहरीत वने	IV. 125 ते 200 से.मी.			
(1) III I IV II				
(2) III I II IV				
(3) II I III IV				
(4) IV III I II				

Match the correct pairs of types of Forest and Annual rainfall of that region in Maharashtra.

Types of Forest	Annual Rainfall			
A	B	C	D	
A. Tropical evergreen forest	I. 200 to 250 cms			
B. Tropical semi-evergreen forest	II. 350 to 400 cms			
C. Tropical wet deciduous forest	III. 250 to 300 cms			
D. Sub-Tropical evergreen forest	IV. 125 to 200 cms			
(1) III I IV II				
(2) III I II IV				
(3) II I III IV				
(4) IV III I II				

20. थंड हवेची ठिकाणे व ते कोणत्या जिल्ह्यात आहेत हे खाली दिले आहे. त्यांच्या योग्य जोड्या लावा.

जिल्हा	थंड हवेचे ठिकाण
अ. सातारा	I. जव्हार
ब. नंदुरबार	II. खंडाळा
क. पूणे	III. महाबळेश्वर
ड. पालघर	IV. तोरणमाळ

अ	ब	क	ड
(1) I	II	III	IV
(2) III	II	IV	I
(3) II	I	III	IV
(4) III	IV	II	I

Below Hill Station and the districts in which they are located are given. Match the correct pairs.

District	Hill Station
a. Satara	I. Jawahar
b. Nandurbar	II. Khandala
c. Pune	III. Mahabaleswar
d. Palghar	IV. Toranmal

a	b	c	d
(1) I	II	III	IV
(2) III	II	IV	I
(3) II	I	III	IV
(4) III	IV	II	I

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

21. सन 2016-17 च्या आकडेवारीनुसार महाराष्ट्रातील आदिवासी जिल्हातील अतिघनदाट वनाच्छादनाचे प्रमाणानुसार जिल्ह्यांचा उतरता क्रम ओळखा.

- (1) गडचिरोली, गोंदिया, नांदेड, चंद्रपूर
- (2) चंद्रपूर, नांदेड, गोंदिया, गडचिरोली
- (3) गोंदिया, नांदेड, चंद्रपूर, गडचिरोली
- (4) गडचिरोली, चंद्रपूर, गोंदिया, नांदेड

According to 2016-17 data, arrange the Tribal districts of Maharashtra in descending order in terms of area under very dense forest cover.

- (1) Gadchiroli, Gondia, Nanded, Chandrapur
- (2) Chandrapur, Nanded, Gondia, Gadchiroli
- (3) Gondia, Nanded, Chandrapur, Gadchiroli
- (4) Gadchiroli, Chandrapur, Gondia, Nanded

22. महाराष्ट्रातील घाट व त्यांचे स्थान असलेले मार्ग यांच्या योग्य जोड्या लावा.

घाट	मार्ग			
	A	B	C	D
अ. आंबेनळी			I. पूणे – सातारा	
ब. अंबोली			II. कोल्हापुर – कुडाळ	
क. खंबाटकी			III. महाबळेश्वर – महाड	
ड. हनुमंते			IV. बेळगांवी – सावंतवाडी	
	(1) IV	II	III	I
	(2) IV	I	II	III
	(3) III	IV	I	II
	(4) III	II	I	IV

Match the correct pairs of Ghat and their location route in Maharashtra.

Ghat	Route			
	A	B	C	D
A. Ambenali			I. Pune – Satara	
B. Amboli			II. Kolhapur – Kudal	
C. Khambataki			III. Mahabaleshwar – Mahad	
D. Hanumante			IV. Belagavi – Sawantwadi	
	(1) IV	II	III	I
	(2) IV	I	II	III
	(3) III	IV	I	II
	(4) III	II	I	IV

23. भारतीय हवामानशास्त्र विभागाने महाराष्ट्र राज्याच्या संदर्भात केलेल्या पुढील विधानांपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने सत्य आहेत ?

- अ. कोंकण, मध्य-महाराष्ट्र, मराठवाडा व विदर्भ असे महाराष्ट्राचे चार हवामान उपविभाग आहेत.
- ब. एकूण वार्षिक पर्जन्यमानापैकी कोंकणात 95 टक्के व विदर्भात 88 टक्के पाऊस नैऋत्य-मोसमी ऋतूमध्ये पडतो.
- क. एकूण वार्षिक पर्जन्यमानापैकी मध्य-महाराष्ट्रात आणि मराठवाड्यात सुमारे 83 टक्के पाऊस नैऋत्य-मोसमी ऋतूमध्ये पडतो.
- ड. एकूण वार्षिक पर्जन्यमानापैकी मध्य-महाराष्ट्रात आणि मराठवाड्यात सुमारे 75 टक्के पाऊस नैऋत्य-मोसमी ऋतूमध्ये पडतो.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने सत्य आहेत ?

- (1) अ फक्त
- (2) अ आणि ब फक्त
- (3) अ, ब आणि क
- (4) अ, ब आणि ड

Which of the following is/are the correct statement(s) of Indian Meteorological Department regarding the State of Maharashtra ?

- a. Maharashtra has four climatic subdivisions namely ; Konkan, Madhya-Maharashtra, Marathwada and Vidarbha
- b. Konkan receives 95 percent and Vidarbha 88 percent of annual total rainfall during the south-west monsoon period
- c. Madhya-Maharashtra and Marathwada receive around 83 percent of annual total rainfall during the south-west monsoon season.
- d. Madhya-Maharashtra and Marathwada receive around 75 percent of annual total rainfall during the south-west monsoon season.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) a only
- (2) a and b only
- (3) a,b and c
- (4) a, b and d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

24. महाराष्ट्राच्या सातारा जिल्ह्यातील “वनकुसावडे” हे ठिकाण _____ साठी प्रसिद्ध आहे.

(1) लाकूड कटाई	(2) बॉक्साईट उत्खणन
(3) पवन ऊर्जा निर्मिती	(4) जलविद्युत उत्पादन

“Vankusawade”, a place in the Satara district of Maharashtra is famous for

(1) Timber Cutting	(2) Bauxite mining
(3) Wind power generation	(4) Hydroelectricity production

25. खालीलपैकी कोणती जोडी योग्य नाही ?

(1) तोरणमाळ-अस्तंभा	(2) गावीलगड-चिखलदरा
(3) आंबोली-गरमसुर	(4) चिरोली-गडचिरोली

Which of the following pair is not correct ?

(1) Toranmal-Asthambha	(2) Gavilgad-Chikhaldara
(3) Amboli-Garamsur	(4) Chiroli-Gadchiroli

26. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- चुनिलाल मेहता यांनी सहकारी तत्वावर साखर कारखाना सुरू करण्याचा प्रयत्न केला.
 - डॉ. धनंजय गाडगीळ यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाराष्ट्रात सहकारी साखर कारखानदारीचा शुभारंभ झाला.
 - सन 1905 नंतर मुंबई कापड कारखानदारीमध्ये तेजी आली.
(1) a आणि b बरोबर आहेत	(2) a, b आणि c बरोबर आहेत
(3) a आणि c बरोबर आहेत	(4) फक्त c बरोबर आहे

Which of the following statements is / are correct ?

- Chunilal Mehta tried to start a sugar industry on cooperative basis.
 - Cooperative sugar industry was started in Maharashtra under the guidance of Dr. Dhananjay Gadgil.
 - After 1905, textile industry flourished in Mumbai.
(1) a and b are correct	(2) a, b and c are correct
(3) a and c are correct	(4) only c is correct

Arrange Dr. Babasaheb Ambedkar's works in Chronological order.

Which of the following activists were prosecuted for conspiracy of Police murder in Participation of Farmers march on 25th September 1930 at Chirner ?

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

29. इ.स. 1817-18 मध्ये खालीलपैकी कोणी गोंड व इतर आदिवासींच्या जमात प्रमुखांना एकत्र आणून इंग्रजांशी लढा दिला होता ?
- सेवाराम घिसाडी (नंदापूर)
 - राजे आप्पासाहेब भोसले (नागपूर)
 - आप्पासाहेब पटवर्धन (जमखिंडी)
 - चिल नाईक (हदगांव)

Who among the following brought together the Gond and other tribal chiefs to Fight against the British in 1817-18 A.D. ?

- Sevaram Ghisadi (Nandapur)
- Raje Appasaheb Bhosale (Nagpur)
- Appasaheb Patwardhan (Jamkhindi)
- Chill Naik (Hadgaon)

30. क्रांतिकारकांच्या कार्याविषयी योग्य जोड्या लावा.

क्रांतिकारक	कार्ये				
	a	b	c	d	
a. डॉ. सिद्धनाथ काणे					I. आर्य बांधव समाज
b. श्रीधर परांजपे, बुवा उपाध्ये					II. यवतमाळ गुप्त संघटना
c. सदाशिव निळकंठ जोशी					III. माहीम येतील बाँब कारखाना
d. गोविंद नारायण पोतदार					IV. बीडचा उठाव
a	b	c	d		
(1) IV	III	II	I		
(2) III	IV	I	II		
(3) II	I	IV	III		
(4) III	I	IV	II		

Match the following pairs regarding work of the revolutionaries.

Revolutionary	Work			
a. Dr. Shidhanath Kane	I. Arya Bandhav Samaj			
b. Shridhar Paranjape, Buwa Upadhye	II. Yawatmal Gupta Sanghatana			
c. Sadashiv Nilmukt Joshi	III. Bomb factory in Mahim			
d. Govind Narayan Potdar	IV. Revolt of Beed			
a	b	c	d	
(1) IV	III	II	I	
(2) III	IV	I	II	
(3) II	I	IV	III	
(4) III	I	IV	II	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

31. खालील विवरणावरून समाजसुधारक ओळखा.

- a. 'अरुणोदय' या आत्मचरित्राचे लेखन केले
 - b. परमहंस सभेचे सक्रिय सदस्य बनले
 - c. 'बायबल ट्रस्ट सोसायटी' चे संपादक होते
 - d. इंग्रजी-मराठी या शब्दकोशाचे लेखन केले
(1) बेरामजी मलबारी	(2) विष्णुबुवा ब्रह्मचारी
(3) बाबा पदमजी	(4) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर

Identify the social reformer from the following description.

- a. Wrote an autobiography 'Arunodaya'
 - b. Became an active member of Paramahans Sabha
 - c. Was the editor of 'Bible Trust Society'
 - d. Wrote English-Marathi dictionary
(1) Behramaji Malbari	(2) Vishnubuwa Brahmachari
(3) Baba Padamji	(4) Dadoba Pandurang Tarkhadkar
-

32. कालक्रमानुसार रचना करा.

- a. बॉम्बे असोसिएशन
 - b. बॉम्बे प्रेसिडेन्सी असोसिएशन
 - c. मद्रास महाजन सभा
 - d. ईस्ट इंडिया असोसिएशन
(1)	d	c	b	a
(2)	b	d	c	a
(3)	a	d	c	b
(4)	c	a	d	b

Arrange according to chronological order.

- a. Bombay Association
 - b. Bombay Presidency Association
 - c. Madras Mahajan Sabha
 - d. East India Association
(1)	d	c	b	a
(2)	b	d	c	a
(3)	a	d	c	b
(4)	c	a	d	b
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

33. ब्राह्मणेतर चळवळीविषयी खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- a. आण्णासाहेब लट्ठे, मुकुंदराव पाटील आणि नारायण टिळक यांनी 'डेक्कन रयत समाज' ही संघटना स्थापन केली.
 - b. दिनकरराव जवळकर हे ब्राह्मणेतर चळवळीतील जहाल नेते होते.
 - c. 'देशाचे दुश्मन' या पुस्तकाच्या खटल्याचे वकीलपत्र डॉ. आंबेडकर यांनी घेतले.
 - d. केशवराव जेधे यांनी सन 1922 मध्ये 'छत्रपती मेळा' सुरु केला.
- (1) a, b, c आणि d विधाने बरोबर आहेत
 - (2) a, b आणि d विधाने बरोबर आहेत
 - (3) b, c आणि d विधाने बरोबर आहेत
 - (4) फक्त d विधान बरोबर आहे

Which of the following statements are true regarding Non-Brahmin Movement ?

- a. Annasaheb Latthe, Mukundrao Patil and Narayan Tilak founded the organisation of 'Deccan Rayat Samaj'.
 - b. Dinkarrao Javalkar was an extremist leader of the Non-Brahmin Movement.
 - c. Dr. Ambedkar accepted the 'Vakalat Nama' in the case of the book 'Deshache Dushman'.
 - d. Keshavrao Jedhe started 'Chhatrapati Mela' in 1922.
- (1) a, b, c and d statements are correct
 - (2) a, b and d statements are correct
 - (3) b, c and d statements are correct
 - (4) only d statement is correct

34. जोड्या लावा.

संपादक				वृत्तपत्रे
अ.	ब	क	ड	I. ज्ञानसिंधू
अ. भाऊ महाजन				II. नेटिव्ह ओपिनियन
ब. वीरेश्वर छत्रे				III. प्रभाकर
क. नारायण गणेश चंदावरकर				IV. इंदुप्रकाश
ड. रावसाहेब विश्वनाथ मंडलीक				
अ	ब	क	ड	
(1) IV	III	I	II	
(2) III	I	IV	II	
(3) II	IV	III	I	
(4) I	III	II	IV	

Match the Pairs.

Editors				Newspapers
a	b	c	d	I. Dnyansindhu
a. Bhau Mahajan				II. Native Opinion
b. Vireshwar Chhatre				III. Prabhakar
c. Narayan Ganesh Chandavarkar				IV. Induprakash
d. Raosaheb Vishwanath Mandalik				
a	b	c	d	
(1) IV	III	I	II	
(2) III	I	IV	II	
(3) II	IV	III	I	
(4) I	III	II	IV	

35. स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकरांनी कोणत्या वृत्तपत्रात क्रान्तीकारी कार्याविषयी लेखन केले होते ?

(1) केसरी	(2) संध्या
(3) विहारी	(4) समाज

In which of the Newspaper did Swatantraveer V.D. Savarkar wrote about the revolutionary work ?

(1) Kesari	(2) Sandhya
(3) Vihari	(4) Samaj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

36. कोणत्या वर्षी सहा ते चौदा वयोगटातील बालकांना प्राथमिक शिक्षण (इयत्ता पहली ते आठवी) सक्तीचे व मोफत मिळविण्या संबंधीचा कायदा करण्यात आला आहे ?

(1) वर्ष – 1992	(2) वर्ष – 1952
(3) वर्ष – 2000	(4) वर्ष – 2002

In which year age group six to fourteen years Primary Education (First to Eighth) Free and compulsory law was implemented ?

(1) Year – 1992	(2) Year – 1952
(3) Year – 2000	(4) Year – 2002
-

37. संविधान सभेत खालील मान्यवर सदस्य सहभागी झाले होते

- अ. डॉ. राजेन्द्र प्रसाद, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, दुर्गाबाई देशमुख
 - ब. डॉ. राजेन्द्र प्रसाद, मौलाना अबुल कलाम आझाद, हंसाबेन मेहता
 - क. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, डॉ. राजेन्द्र प्रसाद, सरोजिनी नायडू
 - ड. डॉ. राजेन्द्र प्रसाद, जे. बी. कृपलानी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
(1) केवळ अ आणि ब	(2) केवळ क आणि ड
(3) केवळ अ आणि ड	(4) वरील सर्व

Which among the following dignitaries members participated in Constituent Assembly ?

- A. Dr. Rajendra Prasad, Dr. Babasaheb Ambedkar, Durgabai Deshmukh
 - B. Dr. Rajendra Prasad, Moulana Abul Kalam Azad, Hansaben Mehta
 - C. Dr. Babasaheb Ambedkar, Dr. Rajendra Prasad, Sarojini Naidu
 - D. Dr. Rajendra Prasad, J. B. Kruplani, Dr. Babasaheb Ambedkar
(1) Only A and B	(2) Only C and D
(3) Only A and D	(4) All of the above

38. खालीलपैकी कोणत्या प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने प्रस्तावना हा संविधानाचा अविभाज्य भाग आहे असा निर्णय दिला ?

- अ. आय.आर. कोएल्हो प्रकरण
- ब. एस.आर. बोमाई विरुद्ध भारतीय संघ
- क. गोलकनाथ प्रकरण
- ड. इंदिरा गांधी विरुद्ध राजनारायण प्रकरण

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) अ आणि क फक्त (2) ब फक्त (3) ड आणि ब फक्त (4) अ फक्त

In which case did the Supreme Court give the decision that preamble is the integral part of Constitution ?

- a. I.R. Koyalo case
- b. S.R. Bommai versus Union of India
- c. Golaknath case
- d. Indira Gandhi versus Rajnarayan case

Which of the statement given above is/are correct ?

- (1) a and c only (2) b only (3) d and b only (4) a only

39. खालील विधाने विचारात घ्या

विधान I : राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाची स्थापना करण्यात आली आणि 14 ऑक्टोबर 1994 रोजी ती अस्तित्वात आली.

विधान II : राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाच्या अध्यक्षांचा कार्यकाळ कार्यालयात रुजू झाल्याच्या तारखेपासून 6 वर्षे किंवा ते 70 वर्षांचे होईपर्यंत आहे.

(1) विधान I बरोबर आहे, II चूक	(2) विधान II बरोबर आहे, I चूक
(3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत	(4) दोन्ही विधाने चूक आहेत

Consider the following statements

Statement I : National Human Rights Commission was set up and came into existence on 14 Oct. 1994.

Statement II : The term of the office of the Chairman of NHRC is six years from the date they enter upon the office or until they attain the age of seventy years.

(1) Statement I is correct, II incorrect	(2) Statement II is correct, I incorrect
(3) Both the statement are correct	(4) Both the statements are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

40. खालील विधाने लक्षात घ्या :

- कलम 301 हे मालमतेच्या हक्काशी संबंधित आहे.
- मालमतेचा हक्क हा कायदेशीर हक्क आहे परंतु तो मूलभूत हक्क नाही.
- केंद्रामध्ये काँग्रेसपक्षाचे सरकार असतांना 44 व्या घटनादुरुस्ती द्वारे कलम 300 (A) हे राज्यघटनेमध्ये समाविष्ट करण्यात आले.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने अयोग्य आहेत ?

- (1) ii फक्त (2) ii आणि iii (3) i आणि iii (4) सर्व

Consider the following statements :

- Article 301 pertains to the right to property.
- Right to property is a legal right but not a Fundamental Right.
- Article 300 (A) was inserted in the Constitution by the Congress Government at the center by 44th Amendment Act.

Which of the above statements given is/are incorrect ?

- (1) ii only (2) ii and iii (3) i and iii (4) all

41. “धर्मनिरपेक्षता याचा अर्थ राज्याची ओळख धर्माच्या आधारावर असणार नाही व राज्य कोणत्याही धर्माच्या विरोधी राहणार नाही आणि राज्य सर्व धर्माप्रती सारखीच श्रद्धा, विश्वास व निष्ठा बाळगोल” असे मत कोणी व्यक्त केले होते ?

(1) डॉ. राजेंद्र प्रसाद	(2) पंडित जवाहरलाल नेहरू
(3) डॉ. बी. आर. आंबेडकर	(4) डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन

“I Want to state Authoritatively that secularism does not mean irreligion. It means we respect all faith and religions or State does not identify itself with any particular religion”. Who had expressed this opinion ?

(1) Dr. Rajendra Prasad	(2) Pandit Jawaharlal Nehru
(3) Dr. B. R. Ambedkar	(4) Dr. Servapalli Radhakrishnan

42. खालीलपैकी कोणत्या कारणांमुळे भारतातील एखाद्या राज्याचा मुख्यमंत्री हा राष्ट्रपतींच्या निवडणूकीमध्ये मतदान करण्यास पात्र ठरू शकत नाही ?

- (1) जर तो स्वतः निवडणुकीचा उमेदवार असेल
- (2) जर त्याचे बहुमत सिद्ध व्हायचे असेल
- (3) जर तो राज्यविधीमंडळाच्या वरिष्ठ सभागृहाचा सदस्य असेल
- (4) जर तो काळजीवाहू मुख्यमंत्री असेल

Chief Minister of a State in India is not eligible to vote in the Presidential election, if

- (1) He himself is candidate in election
- (2) He is yet to prove his majority
- (3) He is member of the upper house of the State Legislature
- (4) He is a caretaker Chief Minister

43. आणीबाणीच्या काळात, 42 वी राज्यघटना दुरुस्ती कायदा 1976 नुसार राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेत _____ हे शब्द समाविष्ट करण्यात आले.

(1) समाजवादी आणि धर्मनिरपेक्ष	(2) न्याय आणि स्वातंत्र्य
(3) समानता आणि बंधुभाव	(4) एकता आणि एकात्मता

During the emergency, the 42nd Constitution Amendment Act of 1976 added _____ words to the preamble of Constitution.

(1) Socialist and Secular	(2) Justice and Liberty
(3) Equality and Fraternity	(4) Unity and Integrity

44. भारतीय राज्यघटनेतील खालीलपैकी कोणती कलमे राज्यमंत्रीमंडळाशी राज्यपालांच्या संबंधाशी संबंधीत घटनात्मक तरतुदींचे विश्लेषण करण्यासाठी उपयुक्त आहेत ?

(1) कलम 161, 165 आणि 166	(2) कलम 163, 164 आणि 167
(3) कलम 162, 163 आणि 168	(4) कलम 164, 165 आणि 169

Which of the following Articles of the Constitution of India are relevant to analyse the Constitutional Provisions that deal with the relationship of the Governor with the State Council of Ministers ?

(1) Articles 161, 165 and 166	(2) Articles 163, 164 and 167
(3) Articles 162, 163 and 168	(4) Articles 164, 165 and 169

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

45. जोड्या लावा - (31 डिसेंबर 1947 रोजी प्रांतनिहाय संविधान सभेतील सदस्यत्व संख्या)

प्रांत	सदस्यत्व संख्या
अ. मद्रास	i. 17
ब. मुंबई	ii. 19
क. पश्चिम बंगाल	iii. 21
ड. मध्य प्रांत व बर्हाड	iv. 49
(1) अ - iv ब - ii क - i ड - iii	
(2) अ - iv ब - i क - ii ड - iii	
(3) अ - iv ब - iii क - ii ड - i	
(4) अ - iv ब - iii क - i ड - ii	

Match the pairs – (Provinces wise Membership of the Constituent Assembly of India as on December 31, 1947)

Province	Membership
A. Madras	i. 17
B. Bombay	ii. 19
C. West Bengal	iii. 21
D. C.P. and Berar	iv. 49
(1) A - iv B - ii C - i D - iii	
(2) A - iv B - i C - ii D - iii	
(3) A - iv B - iii C - ii D - i	
(4) A - iv B - iii C - i D - ii	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

46. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 च्या कलम 4 नुसार, जो सरकारी कर्मचारी अनुसूचित जातीच्या किंवा अनुसूचित जमातीचा सदस्य नाही तो स्वतः च्या अधिन असलेल्या कर्तव्याचे जाणिवपूर्वक दुर्लक्ष करतो, त्या व्यक्तीला, _____ अशा मुदतीच्या कारावासाची शिक्षा ठोठावली जाऊ शकते.

- (1) दहा महिने परंतु ते तीन वर्षापर्यंत वाढू शकते
- (2) आठ महिने परंतु ते दोन वर्षापर्यंत वाढू शकते
- (3) सहा महिने परंतु ते एक वर्षापर्यंत वाढू शकते
- (4) तीन महिने परंतु ते एक वर्षापर्यंत वाढू शकते

As per Section 4 of the Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prohibition of Atrocities) Act, 1989, whoever, being a public servant but not a member of a Scheduled Caste or a Scheduled Tribe, wilfully neglects his duties required to be performed by him, shall be punished with imprisonment for a term which shall not be less than

- (1) Ten months but which may extend to three years
- (2) Eight months but which may extend to two years
- (3) Six months but which may extend to one year
- (4) Three months but which may extend to one year

47. भारतीय संविधानातील अनुच्छेद 19 नुसार वेगळेपण ओळखा

- (1) भाषण व अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य
- (2) मालमत्ता धारणेचे स्वातंत्र्य
- (3) भारताच्या राज्य क्षेत्रात सर्वत्र मुक्तपणे संचार करण्याचे स्वातंत्र्य
- (4) शांततेने व विनाशस्त्र एकत्र जमण्याचा अधिकार

Find odd man out regarding Article 19 under the Constitution of India.

- (1) freedom of speech and expression
- (2) freedom to hold and acquire property
- (3) freedom to move freely throughout the territory of India
- (4) freedom to assemble peaceably and without arms

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

48. भारतीय संविधानाच्या _____ मध्ये मूलभूत कर्तव्यांच्या तरतुदी दिलेल्या आहेत.

- (1) भाग – III (2) भाग – IV (3) भाग – IV-A (4) भाग – IV-B

Under _____ of the Constitution of India the provisions of fundamental duties are given.

- (1) Part – III (2) Part – IV (3) Part – IV-A (4) Part – IV-B

49. जो कोणी अनुसूचित जाती किंवा जमातीच्या महिलेचे अनादर करण्याच्या किंवा विनयभंग करण्याच्या उद्देशाने तिच्यावर हल्ला करेल किंवा शक्तीचा वापर करेल त्यास _____ काळा पेक्षा कमी नसलेली परंतु _____ काळापर्यंत वाढवण्यात येऊ शकणारी तुरुंगवासाची शिक्षा आणि दंडाची तरतूद अनुसूचित जाती आणि अनुसूचीत जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मध्ये करण्यात आली आहे.

- (1) 1 महीना; दोन वर्षे (2) 2 महीने; तीन वर्षे
(3) 3 महीने; चार वर्षे (4) 6 महीने; पाच वर्षे

Whoever assaults or uses force against any woman belonging to the Scheduled Caste or a Scheduled Tribe with intent to dishonour or outrage her modesty, shall be punished with imprisonment for a term which shall not be less than _____ but which may extend to _____ and with fine as per the provision of the Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989.

- (1) 1 month ; two years (2) 2 months ; three years
(3) 3 months ; four years (4) 6 months ; five years

50. अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मधिल कलम _____ मध्ये पीडित आणि साक्षीदारांच्या हक्का संबंधातील तरतुदीचा सन 2016 मध्ये समावेश करण्यात आला.

- (1) कलम 14 (2) कलम 14 A (3) कलम 15 (4) कलम 15 A

In the year 2016 the provisions are inserted under Section _____ of the Scheduled Caste and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 regarding rights of victims and witnesses.

- (1) Section 14 (2) Section 14 A (3) Section 15 (4) Section 15 A

51. मानवी हक्क संरक्षण कायदा, 1993 नुसार पुढीलपैकी कोणते कलम/कलमे राज्य मानवाधिकार आयोगाच्या स्थापनेशी संबंधीत आहे/आहेत ?

- अ. कलम 12
 - ब. कलम 13
 - क. कलम 14
 - ड. कलम 15
- (1) केवळ अ
 - (2) केवळ ब
 - (3) केवळ क आणि ड
 - (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Under the Protection of Human Rights Act, 1993 which of the following Section/s is/are related to the Constitution of State Human Rights Commission ?

- a. Section 12
 - b. Section 13
 - c. Section 14
 - d. Section 15
- (1) Only a
 - (2) Only b
 - (3) Only c and d
 - (4) None of the above

52. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) कायदा, 1989 नुसार अत्याचार म्हणजे

- अ. कलम 3 अंतर्गत शिक्षापात्र गुन्हा
 - ब. कलम 7 अंतर्गत शिक्षापात्र गुन्हा
 - क. कलम 9 अंतर्गत शिक्षापात्र गुन्हा
 - ड. कलम 12 अंतर्गत शिक्षापात्र गुन्हा
- (1) केवळ अ आणि ब बरोबर
 - (2) केवळ ब बरोबर
 - (3) केवळ ब आणि क बरोबर
 - (4) वरीलपैकी काहीही नाही

As per SC and ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989, 'atrocity' means

- a. an offence punishable under Section 3
 - b. an offence punishable under Section 7
 - c. an offence punishable under Section 9
 - d. an offence punishable under Section 12
- (1) Only a and b correct
 - (2) Only b correct
 - (3) Only b and c correct
 - (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

53. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993 मधील कलम 36(2) नुसार आयोग किंवा राज्य आयोग मानवी हक्कांच्या उल्लंघनाबाबतची कृती ज्या दिनांकास घडल्याचे अभिकथित करण्यात आले असेल त्या दिनांकापासून _____ कालावधी संपल्यानंतर त्या बाबी संबंधात चौकशी करणार नाही.

(1) 6 महिने (2) 1 वर्ष (3) 3 वर्ष (4) 5 वर्ष

As per Section 36 (2) of the Protection of Human Rights Act, 1993 the Commission or the state commission shall not inquire into any matter after the expiry of _____ from the date on which the act constituting violation of human rights is alleged to have been committed.

(1) 6 months (2) 1 year (3) 3 years (4) 5 years

54. कौटुंबीक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 अन्वये दंडाधिकाऱ्याला पीडित व्यक्ति आणि उत्तरवादी यांना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी दिल्यावर आणि कौटुंबीक हिंसाचार घडला आहे याची खात्री पटल्यावर, पीडीत व्यक्तिच्या बाजूने संरक्षण आदेश काढता येईल आणि उत्तरवादीस पुढील गोष्टी करण्यास मनाई करता येईल.

- अ. कौटुंबीक हिंसाचाराचे कृत्य करणे.
 ब. कौटुंबीक हिंसाचाराची कृत्य करण्यास मदत करणे व त्यास अपप्रेरणा देणे.
 क. पीडीत व्यक्तिशी कोणत्याही स्वरूपात संवाद साधण्याचा प्रयत्न करणे.
 ड. पीडीत व्यक्तिवर अवलंबून असणाऱ्या व्यक्ति, इतर नातलग किंवा तिला कौटुंबीक हिंसाचारापासून वाचवणारी कोणतीही व्यक्ति यांना हिंसक वागणूक देणे.

अचूक पर्याय निवडा

(1) पर्याय अ, ब आणि क योग्य आहेत (2) सर्व पर्याय योग्य आहेत
 (3) सर्व पर्याय अयोग्य आहेत (4) पर्याय ब, क आणि ड योग्य आहेत

In the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005. The magistrate may after giving the aggrieved person and the respondent an opportunity of being heard and if satisfied that Domestic violence has taken place, then he may pass a protection order and prohibit the respondent from

- a. committing any act of Domestic violence.
 b. aiding or abetting in the commission of acts of Domestic violence.
 c. attempting to communicate in any form with the aggrieved person.
 d. causing violence to the dependants, other relatives or any person who give the aggrieved person assistance from Domestic violence.

Choose the correct options

(1) Option a, b and c are correct (2) All options are correct
 (3) All options are incorrect (4) Option b, c and d are correct

55. राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग पुढील कार्य करते

- अ. मानवाधिकाराबाबत उल्लंघन झालेल्या पिंडीताने सादर केलेल्या याचिकेवर स्वतः चौकशी करणे.
- ब. राज्य सरकारला सूचना देवून कोणत्याही तुरुंगात भेट देणे.
- क. मानवी हक्कांच्या क्षेत्रात संशोधन करणे आणि प्रोत्साहन देणे.
- ड. मानवी हक्कांबाबत साक्षरता पसरविणे
 - (1) केवळ अ आणि ब बरोबर
 - (2) केवळ अ, ब आणि क बरोबर
 - (3) केवळ अ, क आणि ड बरोबर
 - (4) वरीलपैकी सर्व बरोबर आहेत

The NHRC performs functions namely :

- a. inquire suo moto on a petition presented to it by a victim of violation of human rights.
 - b. visit any jail under intimation to the State Govt.
 - c. undertake and promote research in the field of human rights.
 - d. spread human rights literacy.
- (1) Only a and b correct
 - (2) Only a, b and c correct
 - (3) Only a, c and d correct
 - (4) All the above are correct

56. भारतीय संविधानातील अनुच्छेद _____ मध्ये सदसदविवेक बुद्धीचे स्वातंत्र्य आणि धर्माचे मुक्त प्रकटीकरण आचरण व प्रसारा संबंधीचा स्वातंत्र्याचा अधिकार दिलेला आहे.

- (1) कलम 23
- (2) कलम 24
- (3) कलम 25
- (4) कलम 26

Under Article _____ of the Constitution of India the right to freedom of conscience and free profession practice and propagation of religion is given.

- (1) Article 23
- (2) Article 24
- (3) Article 25
- (4) Article 26

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

57. भारतीय संविधानातील मूलभूत कर्तव्यांच्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा.
- (1) याचा 42 च्या घटना दुरुस्तीत संविधानामध्ये समावेश करण्यात आला
 - (2) यामध्ये एकूण 11 कर्तव्ये दिलेली आहेत
 - (3) ही कर्तव्ये प्रत्येकाने पाळावयाची आहेत
 - (4) 11 वे कर्तव्य 86 व्या घटना दुरुस्तीने 2002 साली समाविष्ट करण्यात आले

Find the odd man out regarding fundamental duties under the Constitution of India.

- (1) They are inserted into the Constitution by 42nd Amendment
- (2) In all 11 duties are provided
- (3) These duties shall be followed by every one
- (4) 11th duty inserted by 86th Constitutional Amendment in the year 2002

58. मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1993 मधील कलम 2 (d) मध्ये दिलेल्या मानवी हक्काच्या अर्थानुसार वेगळेपण ओळखा
- (1) जीविताचा अधिकार
 - (2) स्वातंत्र्याचा अधिकार
 - (3) समानतेचा अधिकार
 - (4) न्यायालयाद्वारे अमलात न आणण्याजोगे अधिकार

Under Section 2 (d) of the Protection of Human Rights Act, 1993 find the odd man out regarding the meaning of Human Rights

- (1) Right to life
- (2) Right to liberty
- (3) Right to equality
- (4) Rights which are not enforceable by the courts

59. दि. 14 ऑगस्ट 2008 रोजीचा महात्मागांधी तंटामुक्त गाव मोहीम राज्यामध्ये राबविण्याबाबतचा महाराष्ट्र शासन निर्णयातील परिच्छेद 3 नुसार दिलेल्या मोहिमेचे स्वरूप व मोहिमकेंद्रीत तंते याच्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा
- (1) आर्थिक
 - (2) दिवानी
 - (3) महसूली
 - (4) फौजदारी

The Government Resolution dated 14th August 2008 of the Maharashtra State government regarding Mahatma Gandhi dispute free village campaign under its 3rd paragraph of scope and central area of dispute resolution campaign find odd man out

- (1) Economic
- (2) Civil
- (3) Revenue
- (4) Criminal

60. हुंडा प्रतिबंध अधिनियम, 1961 मधील कलम _____ मध्ये हुंडा प्रतिषेधी अधिकाऱ्याच्या नेमणुकीची तरतुद दिलेली आहे.

- (1) कलम 8 (2) कलम 8A (3) कलम 8 B (4) कलम 9

Under Section _____ of the Dowry Prohibition Act, 1961 the provision regarding appointment of dowry prohibition officers is given.

- (1) Section 8 (2) Section 8A (3) Section 8 B (4) Section 9

61. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ नुसार पोलीस अधिकाऱ्याने त्रासदायक रीतीने प्रवेश करणे, झटकी घेणे, अटक करणे यासंबंधात पोलीस अधिकाऱ्याला शिक्षा करण्याची तरतुद आहे.

- (1) कलम 143 (2) कलम 143A (3) कलम 145 (4) कलम 147

As per Section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951, provision of penalty against Police Officer is given for vexatious entry, search, arrest etc.

- (1) Section 143 (2) Section 143A (3) Section 145 (4) Section 147

62. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ मध्ये पायवाट न अडविण्याबाबतची तरतुद दिलेली आहे.

- (1) कलम 102 (2) कलम 103 (3) कलम 104 (4) कलम 105

Under Section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951 the provision regarding not to obstruct a footway is given.

- (1) Section 102 (2) Section 103 (3) Section 104 (4) Section 105

63. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम 1951, नुसार सर्वात कनिष्ठ दर्जाचा पोलीस अधिकारी कोण आहे ?

(1) तलाठी	(2) पोलीस शिपाई
(3) कोतवाल	(4) अंमलदार

As per Maharashtra Police Act, 1951 who is the lowest grade Police Officer ?

(1) Talathi	(2) Police Constable
(3) Kotwal	(4) Amaldar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

64. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ नुसार प्राण्यास निर्दयतेने वागविष्यास प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम 1960 मधील कलम 11 प्रमाणे पोलीस अधिपत्राशिवाय अटक करू शकतात.

- (1) कलम 66 (2) कलम 67 (3) कलम 73 (4) कलम 74

Under Section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951, the police may arrest without warrant, as per Section 11 of the Prevention of Cruelty to the Animal Act, 1960.

- (1) Section 66 (2) Section 67 (3) Section 73 (4) Section 74

65. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कोणते कलम कर्तव्य बजावण्यात हयगय वगैरे केल्याबद्दल विभागाद्वारे पोलीस दलातील दुय्यम दर्जाच्या व्यक्तींना शिक्षा करण्याशी संबंधीत आहे ?

- (1) कलम 24 (2) कलम 23 (3) कलम 25 (4) कलम 26

Which Section of the Maharashtra Police Act, 1951 deals with punishment of the members of the sub-ordinate ranks of the Police force departmentally for the neglect of duty etc. ?

- (1) Section 24 (2) Section 23 (3) Section 25 (4) Section 26

66. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ मध्ये पोलीस अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये दिलेली आहेत.

- (1) कलम – 61 (2) कलम – 62 (3) कलम – 63 (4) कलम – 64

Under Section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951, the duties of police officer are given.

- (1) Section – 61 (2) Section – 62 (3) Section – 63 (4) Section – 64

67. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 नुसार गावातील व्यक्तींच्या संरक्षणासाठी, मालमतेच्या सुरक्षिततेसाठी आणि सार्वजनिक सुरक्षिततेसाठी खालीलपैकी कोणत्या स्वयंसेवी गटाची स्थापना करण्यात येऊ शकते ?

(1) ग्राम संरक्षक गट	(2) ग्राम संरक्षक तुकडी
(3) ग्राम संरक्षक पथक	(4) वरीलपैकी एकही नाही

For the protection of persons, the security of property and the public safety in villages which of the following voluntary body can be constituted under Maharashtra Police Act, 1951 ?

(1) Village Defence Group	(2) Village Defence Batch
(3) Village Defence Squad	(4) None of the above

68. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ नुसार आयुक्त किंवा अधीक्षक आणि इतर अधिकाऱ्यांना कोणत्याही सार्वजनिक जागेत किंवा जागेजवळ किंवा कोणत्याही सार्वजनिक करमणूकीच्या स्थानात ध्वनिक्षेपकाचा उपयोग करण्याचे विनियमन करणे व त्यावर नियंत्रण ठेवण्याचा अधिकार दिलेला आहे.

- (1) कलम 34 (2) कलम 35 (3) कलम 36 (4) कलम 37

As per Section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951 the power to regulate and control the use of loudspeakers in or near any public place or in any place of public entertainment is given to Commissioner or the District Superintendent and other officers.

- (1) Section 34 (2) Section 35 (3) Section 36 (4) Section 37

69. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम 33 नुसार सार्वजनिक ठिकाणी रहदारीच्या विनिमयासाठी व सुव्यवस्था राखण्यासाठी नियमन करण्याचा अधिकार खालीलपैकी कोणास आहे ?

- (1) जिल्हा दंडाधिकारी (2) जिल्हा न्यायाधीश
(3) पोलीस अधिकारी (4) आयुक्त

As per Section 33 of the Maharashtra Police Act, 1951 to whom of the following the power to regulate the traffic and for maintenance of order in public place is given ?

- (1) District Magistrate (2) District Judge
(3) Police Officer (4) Commissioner

70. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 च्या कलम 2 (3) च्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा.

- (1) पोलीस आयुक्त (2) जिल्हा पोलीस अधीक्षक
(3) पोलीस शिपाई (4) महसूल आयुक्त

As per Section 2 (3) of the Maharashtra Police Act, 1951 find the odd man out.

- (1) Commissioner of Police (2) District Superintendent of Police
(3) Police Constable (4) Revenue Commissioner

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

71. भारतीय दंड संहिता 1860, मधील कलम _____ नुसार जर कोणी कबूलीजबाब जबरीने घेण्यासाठी अथवा मालमत्ता परत करण्यास जबरीने भाग पाडण्यासाठी गैर परिरोध केला तर तो शिक्षेस पात्र असतो.

- (1) कलम 346 (2) कलम 347 (3) कलम 348 (4) कलम 349

As per Section _____ of the Indian Penal Code 1860, if any one does the wrongful confinement to extort confession or compel restoration of property then he is liable to punishment.

- (1) Section 346 (2) Section 347 (3) Section 348 (4) Section 349

72. भारतीय दंड संहितेतील कलम 124-अ कश्याशी संबंधित आहे ?

(1) राजद्रोह	(2) युद्ध पुकारणे
(3) शस्त्र गोळा करणे	(4) बंडाची चिथावणी देने

Sec. 124-A of I.P.C. deals with

(1) Sedition	(2) Waging war
(3) Collecting arms	(4) Abetment of mutiny

73. भारतीय दंड संहिता, 1860 मधील कलम 354 मध्ये खालील अपराध दिलेला आहे

(1) अपहरण	(2) कायदेशीर पालकाच्या ताब्यातून अपहरण करणे
(3) फौजदारीपात्र बलप्रयोग	(4) स्त्रीचा विनयभंग करण्याच्या उद्देशाने तिच्यावर हमला किंवा फौजदारीपात्र बलप्रयोग करणे

Under Section 354 of the Indian Penal Code, 1860 the following offence is given

(1) Kidnapping	(2) Kidnapping from lawful guardianship
(3) Criminal force	(4) Assault or criminal force to women with intent to outrage her modesty

74. भारतीय दंड संहितेच्या कलम _____ नुसार, दोन किंवा अधिक व्यक्तींनी सार्वजनिक ठिकाणी भांडण केले, सार्वजनिक शांतता बिघडवली तर ते _____ साठी दोषी आहेत.

(1) 159 / मारामारी	(2) 160 / राजद्रोह
(3) 170 / षडयंत्र	(4) 180 / विश्वासभंग

As per Section _____ of Indian Penal Code, if two or more persons, fight in a public place, disturb public peace, they are guilty of

(1) 159 / Affray	(2) 160 / Sedition
(3) 170 / Conspiracy	(4) 180 / Breach of trust
-

75. भारतीय दंड संहिता 1860, मधील तरतुदीनुसार जोड्या लावा.

कलम	तरतुद
i. 300	A. दुखापत
ii. 304-ब	B. गर्भस्त्राव घडवून आणणे
iii. 312	C. खून
iv. 319	D. हुंडा बळी
- (1) i – A ii – C iii – D iv – B
 (2) i – D ii – A iii – B iv – C
 (3) i – B ii – C iii – A iv – D
 (4) i – C ii – D iii – B iv – A

As per the provisions under the Indian Penal Code 1860, match the following.

Section	Provision
i. 300	A. Hurt
ii. 304-B	B. Causing miscarriage
iii. 312	C. Murder
iv. 319	D. Dowry death
- (1) i – A ii – C iii – D iv – B
 (2) i – D ii – A iii – B iv – C
 (3) i – B ii – C iii – A iv – D
 (4) i – C ii – D iii – B iv – A
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

76. भारतीय दंड संहिता 1860, मधील कलम _____ नुसार लोक सेवकास खोटी माहिती पुरवल्यास तो गुन्हा ठरतो.

- (1) कलम 175 (2) कलम 177 (3) कलम 180 (4) कलम 181

As per Section _____ of the Indian Penal Code 1860, furnishing false information to the Public Servant is an offence.

- (1) Section 175 (2) Section 177 (3) Section 180 (4) Section 181

77. भारतीय दंड संहिता 1860, मधील तरतुदीनुसार जोड्या लावा.

कलम	तरतुद
i. 78	A. मृत्यु घडवून आणण्याचा उद्देश नसताना व्यक्तीच्या हितासाठी तिच्या संमतीने सद्भावपूर्वक केलेली कृती
ii. 81	B. ज्यामध्ये विशिष्ट उद्देश किंवा जाणीव आवश्यक असते असा अपराध नशा चढवलेल्या व्यक्तीने केला असता
iii. 86	C. अपहानी करण्याचा संभव असलेली पण गुन्हेगारी उद्देशाशिवाय आणि अन्य अपहानी होऊ नये म्हणून केलेली कृती
iv. 88	D. न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाला किंवा आदेशाला अनुसरून केलेली कृती
(1) i – A ii – B iii – C iv – D	
(2) i – D ii – C iii – B iv – A	
(3) i – B ii – D iii – A iv – C	
(4) i – A ii – B iii – D iv – C	

As per the provisions of the Indian Penal Code 1860, match the following.

Section	Provision
i. 78	A. Act not intended to cause death done by consent in good faith for person's benefit
ii. 81	B. Offence requiring a particular intent or knowledge committed by one who is intoxicated
iii. 86	C. Act likely to cause harm, but done without criminal intent and to prevent harm
iv. 88	D. Act done pursuant to the judgement or order of court
(1) i – A ii – B iii – C iv – D	
(2) i – D ii – C iii – B iv – A	
(3) i – B ii – D iii – A iv – C	
(4) i – A ii – B iii – D iv – C	

78. भारतीय दंड संहिता 1860 कलम _____ नुसार सात वर्षावरील व बारा वर्षाखालील अपरिपक्व समजशक्ती असलेल्या बालकाची कृती अपराध होत नाही.

- (1) कलम 80 (2) कलम 81 (3) कलम 82 (4) कलम 83

Under Section _____ of the Indian Penal Code 1860, the Act of a child above seven and under twelve of immature understanding is not an offence.

- (1) Section 80 (2) Section 81 (3) Section 82 (4) Section 83

79. भारतीय दंड संहिता, 1860 मधील तरतुदीनुसार जोड्या लावा.

कलम	तरतुद
i. 141	A. बेकायदेशीर जमाव
ii. 146	B. दंगा करणे
iii. 152	C. दंगल
iv. 159	D. लोक सेवक दंगा इत्यादी शमवीत असताना त्याच्यावर हमला करणे किंवा त्याला अटकाव करणे
(1) i – A ii – B iii – D iv – C	
(2) i – A ii – B iii – C iv – D	
(3) i – B ii – A iii – D iv – C	
(4) i – D ii – A iii – C iv – B	

As per the provisions of the Indian Penal Code 1860, match the following.

Section	Provision
i. 141	A. Unlawful Assembly
ii. 146	B. Rioting
iii. 152	C. Affray
iv. 159	D. Assaulting or obstructing public servant when suppressing riots etc.
(1) i – A ii – B iii – D iv – C	
(2) i – A ii – B iii – C iv – D	
(3) i – B ii – A iii – D iv – C	
(4) i – D ii – A iii – C iv – B	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

_____ means according to Section _____ of Indian Penal Code includes supplying a person with shelter, food, drink, money, ammunition and means of conveyance or any means to evade apprehension of law.

- (1) Pampering / 100 (2) Instigating / 42
(3) harbouring / 52 - A (4) Mentoring / 53

81. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कोणत्या कलमा खाली खाजगी व्यक्ती दुसऱ्या व्यक्तीस अटक करू शकतो ?

- (1) कलम 42 (2) कलम 43 (3) कलम 44 (4) कलम 45

Under which Section of Code of Criminal Procedure 1973 a private person may arrest any person ?

- (1) Section 42 (2) Section 43 (3) Section 44 (4) Section 45

82. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 6 नुसार किती प्रकारची फौजदारी न्यायालये असतात ?

- (1) दोन (2) तीन (3) चार (4) पाच

How many classes of criminal courts are given under Section 6 of Cr.P.C ?

- (1) Two (2) Three (3) Four (4) Five

83. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील जामीन व बंधपत्रे याबाबतच्या तरतुदीच्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा

- (1) कलम 436 (2) कलम 437 (3) कलम 438 (4) कलम 439

As per provisions relating to bail and bonds under The Code of Criminal Procedure, 1973 find odd man out.

- (1) Section 436 (2) Section 437 (3) Section 438 (4) Section 439

84. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील कलम _____ मध्ये न्यायालयाला दोषारोपात फेरबदल करण्याचा अधिकार दिलेला आहे.

- (1) कलम 211 (2) कलम 213 (3) कलम 215 (4) कलम 216

Under Section _____ of the Code of Criminal Procedure, 1973 the court has power to alter the charge.

- (1) Section 211 (2) Section 213 (3) Section 215 (4) Section 216

85. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील कलम 2 (वअ) मधील संज्ञा 'बळी' च्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा.

(1) बळी	(2) बळीचे पालक
(3) बळीचे मित्र	(4) बळीचे कायदेशीर वारस

Find odd man out regarding the term 'victim' under Section 2 (wa) of The Code of Criminal Procedure, 1973.

(1) victim	(2) guardians of victim
(3) friends of victim	(4) legal heirs of victim

86. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील तरतुदीनुसार जोड्या लावा.

कलम	तरतुद			
i. 170	अ.	अन्वेषणातील कार्यवाहीचा रोजनामा		
ii. 172	ब.	जेव्हा पुरावा पुरेसा असेल तेंव्हा दंडाधिकाऱ्याकडे पाठवावयाची प्रकरणे		
iii. 173	क.	आत्महत्या, इत्यादीबाबत पोलिसांनी चौकशी करणे व अहवाल देणे		
iv. 174	ड.	अन्वेषण पूर्ण झाल्यावर पोलीस अधिकाऱ्याचा अहवाल		
(1) i – अ	ii – क	iii – ड	iv – ब	
(2) i – ब	ii – क	iii – ड	iv – अ	
(3) i – ब	ii – ड	iii – क	iv – अ	
(4) i – ब	ii – अ	iii – ड	iv – क	

Match the following regarding the provisions of the Code of Criminal Procedure, 1973.

Section	Provision			
i. 170	a. Diary of proceedings in investigation			
ii. 172	b. Cases to be sent to magistrate when evidence is sufficient			
iii. 173	c. Police to inquire and report on suicide etc.			
iv. 174	d. Report of police officer on completion of investigation			
(1) i – a	ii – c	iii – d	iv – b	
(2) i – b	ii – c	iii – d	iv – a	
(3) i – b	ii – d	iii – c	iv – a	
(4) i – b	ii – a	iii – d	iv – c	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

87. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील कलम 196 नुसार देशविरोधी अपराधांबद्दल व असा अपराध करण्याविषयीच्या फौजदारीपात्र कटाच्या खटल्याच्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा.
- (1) भारतीय दंड संहिता, 1860 कलम 120 B
 - (2) भारतीय दंड संहिता, 1860 कलम 153 A
 - (3) भारतीय दंड संहिता, 1860 कलम 495
 - (4) भारतीय दंड संहिता, 1860 कलम 505

As per Section 196 of the Code of Criminal Procedure, 1973 relating to prosecution for offences against the state and for criminal conspiracy to commit such offence, find odd man out.

- (1) The Indian Penal Code, 1860 Section 120 B
- (2) The Indian Penal Code, 1860 Section 153 A
- (3) The Indian Penal Code, 1860 Section 495
- (4) The Indian Penal Code, 1860 Section 505

88. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील कलम _____ मध्ये दखलपात्र अपराध करण्यास प्रतिबंध करण्यासाठी अटक करण्याचा अधिकार पोलीस अधिकाऱ्यास दिलेला आहे.

- (1) कलम 149
- (2) कलम 150
- (3) कलम 151
- (4) कलम 152

Under Section _____ of the Code of Criminal Procedure, 1973 the power of arrest is given to police officer to prevent the commission of cognizable offences.

- (1) Section 149
- (2) Section 150
- (3) Section 151
- (4) Section 152

89. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 च्या कलम 20 नुसार राज्य सरकार एखाद्या जिल्ह्यात कार्यकारी दंडाधिकारी म्हणून किती व्यक्तींची नियुक्ती करू शकते ?

- (1) पाच पेक्षा कमी
- (2) सात पेक्षा कमी
- (3) दहा पेक्षा कमी
- (4) राज्य शासनास योग्य वाटतील तितक्या व्यक्तींची

According to Section 20 of Code of Criminal Procedure, 1973, the State Government may appoint how many persons as Executive Magistrate in a district ?

- (1) less than five
- (2) less than seven
- (3) less than ten
- (4) as many persons as State Government thinks fit

90. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील प्रकरण _____ मध्ये विवक्षित प्रकरणामधील सहाय्यासाठी अन्योन्य व्यवस्था आणि संपत्तीच्या जप्तीसाठी आणि समपहरनासाठी कार्यपद्धती दिलेली आहे.

- (1) प्रकरण 7A (2) प्रकरण 7B (3) प्रकरण 7C (4) प्रकरण 8

Under Chapter _____ of the Code of Criminal Procedure, 1973 the reciprocal arrangements for assistance in certain matters and procedures for attachment and forfeiture of property is given.

- (1) Chapter 7A (2) Chapter 7B (3) Chapter 7C (4) Chapter 8

91. भारतीय पुरावा कायद्यानुसार खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर नाही/त ?

- अ. लेखन एक दस्तऐवज आहे
ब. मुद्रित, लिथोग्राफ केलेले किंवा छायाचित्रित केलेले शब्द दस्तऐवज आहेत
क. नकाशा हा दस्तऐवज नाही
ड. धातूच्या पट्टीवरील किंवा दगडावरील शिलालेख हा एक दस्तऐवज आहे
इ. व्यंग्यचित्र हा दस्तऐवज नाही

- (1) अ आणि ड (2) क आणि इ (3) ब आणि ड (4) अ आणि ब

As per Indian Evidence Act, which of the statement given below is/are not correct ?

- A. A writing is a document
B. Words printed, lithographed or photographed are documents
C. A map is not a document
D. An inscription on a metal plate or stone is a document
E. A caricature is not a document

- (1) A and D (2) C and E (3) B and D (4) A and B

92. पुरावा कायद्याचे कलम 137 हे पुढील बाब सांगते

- (1) सरतपासणी (2) उलट तपासणी
(3) पुनर्तपासणी (4) वरीलपैकी सर्व

Section 137 of Evidence Act provides about

- (1) Examination-in-Chief (2) Cross examination
(3) Re-examination (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

93. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 प्रमाणे दस्तऐवज म्हणजे काय ?

- अ. लिखाण
- ब. छापील शब्द
- क. नकाशा
- ड. आराखडा

(1) अ आणि ब (2) क आणि ड (3) फक्त अ (4) अ, ब, क, ड

What is "Document" according to the Indian Evidence Act, 1872 ?

- a. A Writing
- b. Printed words
- c. Map
- d. Plan

(1) a and b (2) c and d (3) a only (4) a, b, c, d

94. भारतीय पुरावा कायद्याच्या कलम 137 नुसार साक्षीदाराची मुख्य तपासणी म्हणजे _____ ने केलेली तपासणी असते.

- (1) विरुद्ध पक्षाद्वारे
- (2) उलटतपासणी नंतर त्याला बोलावणाऱ्या पक्षाद्वारे
- (3) त्याला बोलावणाऱ्या पक्षाद्वारे
- (4) तपास करत असलेल्या पोलीस अधिकाऱ्याद्वारे

As per Section 137 of Indian Evidence Act, Examination-in-Chief is Examination of witness by _____

- (1) the opposite party
- (2) the party who called him following the cross examination
- (3) the party who calls him
- (4) the police officer who is conducting investigation

95. भारतीय पुरावा कायद्याच्या कलम 135 नुसार, न्यायालया समोर हजर करण्याचा आणि साक्षीदारांची तपासणी करण्याचा आदेश कायद्याद्वारे नियंत्रित केला जातो परंतु असा कोणताही कायदा नसताना, _____ च्या विवेकबुद्धीनुसार ठरवू शकतो.

According to Section 135 of Indian Evidence Act, order of production and examination of witness is regulated by the law but in the absence of such law, it is the discretion of the

96. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 मधील कलम _____ नुसार पोलीस अधिकाऱ्याकडे दिलेला कोणताही कबूलीजबाब कोणत्याही अपराधाचा आरोप असलेल्या व्यक्तिविरुद्ध साबित करता येणार नाही.

- (1) कलम 22 (2) कलम 24 (3) कलम 25 (4) कलम 26

As per Section _____ of the Indian Evidence Act, 1872, no confession made to a police officer shall be proved as against a person accused of any offence.

- (1) Section 22 (2) Section 24 (3) Section 25 (4) Section 26

97. भारतीय पुरावा कायद्याच्या कलम _____ नुसार, जे प्रकरण _____ खाली नमूद आहे, जेव्हा एखादी व्यक्ती कोणत्याही वस्तुस्थितीचे अस्तित्व आहे हे सिद्ध करण्यास बांधील असते, तेव्हा असे म्हणतात की पुराव्याचा भारत्या व्यक्तीवर असतो.

- (1) 47/V (2) 101/VII (3) 100/VIII (4) 96/VI

When a person is bound to prove the existence of any fact, it is said that the burden of proof lies on that person as per Section _____ mentioned in Chapter _____ of Indian Evidence Act.

- (1) 47/V (2) 101/VII (3) 100/VIII (4) 96/VI

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR BOUGH WORK

A

98. आत्महत्येस प्रवृत्त केल्याचे गृहीतक माननेकरिता मृत्यु हा लम्नानंतर पुढील _____ वर्षाचा आत झालेला पाहिजे.

For presumption of abetment of suicide death must be caused within _____ years of marriage.

99. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 मधील कलम _____ मध्ये जी व्यक्ती मरण पावली आहे किंवा जिचा शोध लागू शकत नाही अशा व्यक्तीने केलेले संबद्ध तथ्याचे कथन हे, ज्यांमध्ये संबद्ध असते अशा प्रकरणाची तरतुद दिलेली आहे.

(1) कलम 30 (2) कलम 31 (3) कलम 32 (4) कलम 38

Section _____ of the Indian Evidence Act, 1872 lays down the provision regarding cases in which statement of relevant fact by person who is dead or cannot be found etc. is relevant.

(1) Section 30 (2) Section 31 (3) Section 32 (4) Section 38

- 100.** भारतीय पुरावा कायद्याच्या कलम _____ नुसार, जर शासकीय अधिकाऱ्याचे असे मत असेल की त्याला कोणत्याही व्यक्ती द्वारे अधिकृत विश्वासात केलेले अधिकृत संप्रेषण जर सार्वजनिकरित्या उघड केले तर _____ बाधक ठरेल, तर अशा अधिकाऱ्याला खलासा करण्यास भाग पाडले जाणार नाही.

(1) 124/सार्वजनिक हितास (2) 118/सार्वजनिक मतास

(3) 112/वैयक्तिक हितास (4) 126/वैयक्तिक मतास

According to Section _____ of Indian Evidence Act, Public Officer shall not be compelled to disclose official communications made to him in official confidence, when he considers that the _____ would suffer by that disclosure.

(1) 124/public interest (2) 118/public opinion

(3) 112/personal interest (4) 126/personal opinion

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षा कक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले
- ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

- .. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्न-क्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A